Saue Vallavalitsus

Justiits- ja Digiministeerium
E-post: info@justdigi.ee

14. oktoober 2026 nr 14-13/7969

Selgitustaotlus vallavanema toimingupiirangu ja volikogu moodustatud täitevorgani otsustusvõime kohta

Esitame selgitustaotluse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 3 alusel, mille kohaselt annab riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutus tasuta selgitusi tema poolt väljatöötatud õigusaktide, nende eelnõude ja asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ning asutuse pädevuse ja õigusloome tegevuse kohta. Eelnõude infosüsteemi andmetel on korruptsioonivastase seaduse (edaspidi KVS) §-s 11 sätestatud regulatsiooni ettevalmistajaks olnud Justiitsministeerium (tänase nimega Justiits ja -Digiministeerium).

KVS § 11 lõike 1 kohaselt ei või ametiisik teha otsust või toimingut muu hulgas juhul, kui otsus või toiming tehakse ametiisiku enda või temaga seotud isiku suhtes või kui ametiisik on teadlik tema enda või temaga seotud isiku majanduslikust või muust huvist, mis võib mõjutada toimingut või otsust. Toimingupiirangu kohaldamisel peab ametiisik ennast otsuse või toimingu tegemisest taandama. Samas sätestab KVS § 11 lõike 3 punkt 7, et toimingupiirangut ei kohaldata valla- või linnaasutuses, kui kohaliku omavalitsuse üksuse eripära arvestades oleks toimingupiirangu kohaldamine avaliku huvi seisukohast ebamõistlik.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 49 lõike 12 kohaselt ei tohi vallavanem, linnapea või valitsuse liige osa võtta valitsuse sellise üksikakti arutamisest ja otsustamisest, mille suhtes talle laieneb toimingupiirang KVS-i kohaselt. KOKS § 49 lõike 13 kohaselt on sellisel juhul vallavanem, linnapea või valitsuse liige kohustatud enne küsimuse arutelu tegema avalduse enda mitteosalemise kohta kõnealuse päevakorrapunkti arutamisel. Selle kohta tehakse märge valitsuse istungi protokolli ning küsimuse arutamiseks ja otsustamiseks vajalik kvoorum on selle võrra väiksem.

Saue Vallavalitsusel ja vallavolikogu liikmel on tekkinud erinev arusaam nimetatud sätete koostoimest ja nende kohaldamisest olukorras, kus toimingupiirang laieneb vallavanemale. Soovime tagada, et vallavalitsuse tegevus ja otsustusprotsess oleksid täielikult kooskõlas kehtiva õigusega, mistõttu palume Teie selgitust järgmistes küsimustes:

Saue Vallavalitsus
Registrikood 77000430
Kütise 8 / Saue linn / Saue vald / 76505 Harju maakond / EESTI
tel +372 679 0180 / info@sauevald.ee / www.sauevald.ee

ak EE021700017001821116 Luminor Bank
ak EE097700771000592478 LHV Pank
ak EE532200001120155821 Swedbank
ak EE781010220028782015 SEB Pank

1. Kas KVS-i ja KOKS-i regulatsiooniga on kooskõlas olukord, kus vallavanem taandab ennast teda puudutava küsimuse arutamisest ja otsustamisest ning otsuse teevad ülejäänud vallavalitsuse liikmed, kellel selles küsimuses huvide konflikti ei esine?
2. Või toob vallavanema taandumine sellises olukorras kaasa vallavalitsuse tegutsemisvõimetuse konkreetse küsimuse otsustamisel, mistõttu kuulub küsimus lahendamisele vallavolikogu poolt? Kui jah, siis millisel õiguslikul alusel läheb vallavalitsuse pädevusse kuuluva küsimuse otsustamine sellisel juhul üle vallavolikogule?

Soovime eelkõige selgust, kuidas tuleb KVS § 11 ning KOKS § 49 lõikeid 12 ja 13 koostoimes tõlgendada ning kas KOKS § 49 lõikes 13 sätestatud kvoorumi vähendamise regulatsioon võimaldab vallavalitsusel jätkata küsimuse arutamist ja otsustamist ülejäänud, toimingupiiranguta vallavalitsuse liikmete osavõtul.

Täiendavalt palume selgitada KVS § 11 ning KOKS § 49 lõigete 12 ja 13 kohaldamist järgmise kohaliku regulatsiooni kontekstis. Saue valla põhimääruse § 38 lõikes 4 on sätestatud, et korruptsioonivastases seaduses sätestatud juhtudel, kui vallavanem ennast toimingute või tehingute tegemisel taandab, teeb need toimingud või tehingud teda vallavalitsuse või volikogu poolt asendama määratud isik. Kui vallavanem taandab ennast vallavalitsuse kollegiaalse otsuse vastuvõtmisel, asendab teda selle otsusega vastuvõetud korralduse allkirjastamisel vallavanema taandamise ajal vallavalitsuse istungit juhtinud isik. Palume tõlgendust, kas nimetatud valla põhimääruse säte võib mingis ulatuses olla vastuolus kehtiva seadusandlusega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kirsti Saar
vallasekretär
Saue Vallavalitsus

+372 5348 2375 kirsti.saar@sauevald.ee